

Není obvyklé připomínat v radiologickém časopise výročí významné osobnosti z jiného oboru. Docent MUDr. Jiří Ramba, DrSc., odborník v ústní, čelistní a obličejové chirurgii, bývalý přednosta Dětské stomatologické kliniky 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Motole, si to zaslouží. Svě osmdesátiny strávené ve vědě podložené mnohaletou praxí oslavil 7. února 2020 na Karlově univerzitě edicí knihy *Záhada nemoci Karla IV. Osobnosti českých dějin z perspektivy obličejové chirurgie* (Univerzita Karlova, Karolinum, Praha 2020; ISBN 978-80-246-3895-9, ISBN 978-80-246-3957-4). Vychází v ní z diagnostických a léčebných zkušeností s vrozenými anomáliemi a úrazy rostoucího organismu, které ověřil a zúčtoval ve vědeckých studiích a publikacích opřených o rentgenovou diagnostiku lebky a obličejových struktur. Zkušenosti mu dovolily podílet se na retrospektivně zaměřených studiích antropologického materiálu od paleolitických pohřbů po státem podporované zkoumání ostatků panovnických rodin a dalších významných osobností české historie. Dedukcí získané paleochirurgické a paleorentgenologické závěry v kombinaci s důkladnou a zevrubnou studií historických archivních a literárních podkladů dovolily docentu Rambovi osvětlit například zákonitosti v asymetrii a deformitě obličejového skeletu žen z vykopávek ve Věstonicích a Brně i obdobné nálezy u Jiřího z Poděbrad a dalších. K vrcholným příkladům Rambova přínosu rentgenologie a medicíny jako pomocných věd historických patří objasnění chorobného stavu Bedřicha Smetany a jeho celoživotních bolestivých obtíží jako následek poranění

K osmdesátinám doc. MUDr. Jiřího Ramby, DrSc.

v jedenácti letech po výbuchu nálož střešního prachu s akustickým úrazem následovaným chronickou formou osteomyelitidy horní čelisti a spodiny očníce vpravo spojený s neobvykle dlouhým styloidním výběžkem spánkové kosti. Obdobným příkladem objevných priorit lze označit fakt zranění Karla IV., jeho rozsah, léčení a dopady na evropskou historii i s dalšími detaily, jako je vysvětlení významu sv. Palmácia pro Karla IV. a vysvětlení mylného názoru kronikáře Václava Hájka z Libočan. Osobní skromnost autora spolu s jeho vědeckou precizností vynáší adekvátním

způsobem význam rentgenologické diagnostiky v jeho historických závěrech. Krásná čeština uplatněná i v anatomické terminologii dodává váhu zhodnocení morfologických nálezů a činí z uvážených objevů poutavou odbornou četbu, a to nejen historickou. Proto si spolu s ostatními odborníky dovoluji i radiologové docentu Rambovi k prožitému plodnému odbornému životu ze srdce blahopřát. ●

STANISLAV TŮMA